

Vantaa

Hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO 3

2. KESTÄVÄ KEHITYS 4

Ekologinen kestävyys 4
2.1. Tavoite: Hiilineutraali Vantaa 5
2.2 Tavoite: Edistämme hankinnoilla kiertotaloutta ja materiaalitehokkuutta. 7
2.3 Tavoite: Tuemme luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja luonnonvarojen kestävää käyttöä hankintojen avulla. 8
2.4 Tavoite: Edistämme kestävää ruokajärjestelmää elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa. 9

Sosiaalinen kestävyys 10
2.5 Tavoite: Edistämme muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä siihen soveltuvissa hankinnoissa (hankinnoilla työllistäminen). 10
2.6 Tavoite: Edistämme hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista 11

Taloudellinen kestävyys 13
2.7 Tavoite: Hankinnat ovat suunnitelmallisia ja kustannustehokkaita. 13
2.8 Tavoite: Torjumme hankinnoilla harmaata taloutta ja edistämme verovastuullisuutta. 15

3. INNOVAATIOT JA TOIMIVAT MARKKINAT 16

3.1 Tavoite: Edistämme paikallisten sekä pienten ja keskisuurten toimijoiden osallistumista tarjouskilpailuihin mahdollisuuksien mukaan. 16
3.2 Tavoite: Lisäämme rohkeasti innovatiivisten hankintojen osuutta kaikista hankinnoista ja saamme aikaan strategisten tavoitteiden mukaista vaikuttavuutta. 16
3.3 Tavoite: Varaudumme hankinnoissa riittävällä tavalla normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. 17

4. VAIKUTTAVUUS, HANKINTOJEN JOHTAMINEN JA HANKINTATAIDOT 17

4.1 Tavoite: Ylläpidämme ja kehitämme hankintoihin liittyvää osaamistamme sekä strategisella että operatiivisella tasolla. 17
4.2 Tavoite: Lisäämme tiedolla johtamista, tehokkuutta ja hankintojen vaikuttavuutta. 18

Julkaisija
Vantaan kaupunki
9/2026
Hankintojen palveluyksikkö

1. JOHDANTO

Vantaan kaupungin arvot ohjaavat päätöksentekoa ja koko organisaation toimintaa. Kestävyys on yksi kaupungin arvoista, ja kaupunki onkin sitoutunut edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja raportoimaan tavoitteita edistävistä toimista. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen ei ole pelkästään kaupungin perustehtävien ja arvolupauksen toteuttamista, vaan se tukee kaupunkia myös suurten haasteiden, kuten työllisyyden, hyvinvoinnin ja taloudellisen kestävyyden ratkaisuissa. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistymistä raportoidaan myös kuntalaisille ja rahoituslaitoksille. Taloudellisen, ekologisen tai sosiaalisen kestävyyden tavoitteita ei tule asettaa vastakkain, vaan päätöksiä tehtäessä katsoa yhtenä kokonaisuutena. Esimerkiksi energiaa säästävät hankinnat tuovat sekä ekologista että taloudellista hyötyä. Vastuullisia sopimuskumppaneita valitsemalla saamme myös kokonaistaloudellisesti edullisia, pitkäikäisiä tuotteita ja pienennämme hankintojen riskejä. Parempien rahoitusehtojen edellytyksenä on usein ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyyden mukaiset toimet ja niiden raportointi.

Tässä dokumentissa esitetyt hankintojen strategiset tavoitteet noudattavat Suomen kansallisen hankintastrategian, Hankinta-Suomen tavoitekehikkoa, jossa kestävä kehitys on tärkeässä roolissa. Hankinta-Suomen strategian tavoitteena on, että kansallinen, laajassa yhteistyössä luotu strategia otetaan käyttöön julkisorganisaatioiden julkisten hankintojen johtamisen pohjaksi. Hankinta-Suomi -toimenpideohjelman tavoitteena on edistää julkisiin hankintoihin käytettävien varojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä julkisen talouden kestävyyttä. Julkiset hankinnat ovat merkittävä keino kuntien strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteet liittyvät muun muassa ekologiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen vastuullisuuteen, innovaatioiden edistämiseen, strategisen johtamisen ja tietojohtamisen kehittämiseen, hankintaosaamisen ja -kyvykkyyksien kehittämiseen sekä markkinoiden toimivuuden parantamiseen.

Hankinnoilla on erittäin tärkeä rooli kaupungin strategian ja strategisten ohjelmien ja tavoitteiden toteuttamisessa. Suurin osa kaupungin toiminnoista toteutetaan ulkopuolisia resursseja hyödyntäen, ja siksi hankintoja tulee tehdä strategian, ohjelmien ja kestävän kehityksen

tavoitteiden suuntaisesti. Hankinnoissa voidaan määritellä tavoitteita, kriteereitä ja sopimusehtoja, joiden toteutumista valvotaan. Kaupunki käy entistä enemmän vuoropuhelua sekä tekee yhteistyötä toimittajien ja palveluntuottajien kanssa, joilla on usein yhdensuuntaisia tavoitteita kaupungin tavoitteiden kanssa, esimerkiksi ekologiseen kestävyyteen liittyen.

Kaupunki voi vaikuttaa ja ohjata hankintoja haluamaansa suuntaan, kun strategiset tavoitteet on määritelty. Hankinnat tulee toteuttaa näitä strategisia tavoitteita ja linjauksia noudattaen. Yhtäältä ne ohjaavat ylätasolta ja toisaalta ovat selkänoja konkreettisissa hankinnoissa. Käytännön tasolla kriteerit ja muut hankinnoille asetettavat konkreettiset tavoitteet ohjaavat toimijoita. Näin strategiaa ja ohjelmia toteutetaan käytännön kautta.

Tämä asiakirja sisältää kaikki Vantaan kaupungin hankintojen kaupunkitasoiset strategiset tavoitteet. Tavoitteiden alla on linjauksia, joita toteuttamalla näihin tavoitteisiin pyritään. Useimpien linjausten alle on koottu konkreettisia toimenpiteitä. Osa linjauksista löytyy jo olemassa olevista ohjelmista ja asiakirjoista, jotkut linjauksista ovat uusia. Kaikki kaupungin toimialat ovat olleet mukana kokoamassa ja tuottamassa tässä dokumentissa esitettyjä tavoitteita ja linjauksia.

2.KESTÄVÄ KEHITYS

Ekologinen kestävyys

”Ekologisesti kestävillä hankinnoilla tuetaan vähähiilisiä ja kiertotalouden mukaisia ratkaisuja. Tällöin hankittavissa tavaroissa, palveluissa tai rakennusurakoissa on pienemmät elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset kuin tavanomaisissa vaihtoehdoissa. ” (Hankinta-Suomi)

Vantaa on koonnut ilmasto- ja ympäristötavoitteensa strategiaa toimeenpanevaan ympäristöohjelmaan.

2.1. Tavoite: Hiilineutraali Vantaa

Linjaus: Siirrymme uusiutuvan energian käyttöön ja tuottamiseen kaupungin energiahankinnoissa ja rakentamisessa. Ohjaamme kuntalaisia siirtymään uusiutuvan energian käyttöön ja tuottamiseen.

- Siirrymme vuoteen 2030 mennessä asteittain uusiutuvan energian ostoon.
- Edistämme omissa hankinnoissamme uusiutuvaa energiantuotantoa.
- Uudisrakennushankkeissa kaupungin omien toimitilahankkeiden energiatehokkuustavoite on ympäristöministeriön asetuksen 1010/2017 kansallista määräystasoa vähintään 30 % energiatehokkaampi
- Parannamme kaupungin omien toimitilojen energiatehokkuutta peruskorjausten yhteydessä.

Linjaus: Kaupunkikonsernin kiinteistöissä hyödynnetään lähtökohtaisesti kaukolämpöverkoston lämmitysenergiaa kaupungin energiajärjestelmän kokonaisedun huomioimiseksi, edellyttäen että ratkaisu täyttää energiatehokkuus- ja päästövähennystavoitteet, sekä on elinkaarikustannuksiltaan kilpailukykyinen.

Linjaus: Tavoitteenamme on vähähiilinen ja tulevaisuudessa hiilineutraali rakentaminen.

- Kaupungin toimitilahankkeissa ohjaamme hiilijalanjälkeä lainsäädännön vaatimuksia tiukempaan tavoitetasoon.
- Edistämme kestävien rakennusmateriaalien ja rakenneratkaisujen valintaa elinkaaren hiilijalanjälkilaskennalla rakentamisessa, korjaamisessa ja purkamisessa. Teemme valintojen vaikutuksia näkyväksi. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös talotekniikka.
- Suunnittelu- ja KVR-urakkakilpailuissa käytämme elinkaariajattelua ja kiertotaloutta tukevia arviointikriteerejä ja noudatamme soveltuvin osin Vihreän julkisen rakentamisen hankintaopasta ja Vähähiilisen rakentamisen hankintakriteereitä (Valto 12.9.2017).

- Noudatamme *Päästöttömät työmaat* -green deal -sopimusta ja tehostamme sen seurantaa.

Linjaus: Edistämme vähähiilistä rakentamista maankäyttösopimuksissa, tontinluovutusehdoissa ja -kilpailutuksissa sekä kaupungin omissa rakennushankkeissa.

- Päiväkodeissa ja kouluissa puuta käytetään pääasiallisena runko- ja julkisivurakennusmateriaalina.
- Edistämme uusien puupohjaisten tuotteiden käyttöä rakentamisessa.
- Liikuntapaikkojen huoltorakennukset, kylmät ulkovarastot ja vastaavat rakennukset rakennetaan massiivipuurunkoisina ja uudelleenkäytettäviä rakennusosia hyödyntäen.

Linjaus: Edistämme hankinnoilla kestävää liikkumista ja liikenteen vähäpäästöisyyttä.

- Ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa edistämme vähäpäästöisyyttä päästörajoja asettamalla, hankkimalla puhtaita ajoneuvoja, suosimalla fossiilittomia polttoaineita ja edellyttämällä taloudellista ajotapaa.
- Priorisoimme vaihtoehtoisia ratkaisuja (esimerkiksi etäyhteydet, vaihtoehtoiset matkustustavat) lentomatkustamisen sijaan. Lentojen päästöt kompensoidaan.
- Edistämme kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kestäviä kulkumuotoja, esimerkiksi välineitä tarjoamalla (polkupyöriä kouluihin, päiväkoteihin ja työpaikoille), huolehtimalla infrasta (runkolukittavat pyörätelineet henkilökunnalle ja asiakkaille sekä joukkoliikenteen aikataulunäytöt) ja tarjoamalla henkilöstölle työasiointiin joukkoliikenteen lippuja.

Linjaus: Hankintamme tukevat hiilineutraaliustavoitetta.

- Erityisesti ilmastovaikutusten kannalta merkittävissä tuoteryhmissä asetamme tavoitteita ja hankintakriteereitä ilmasto- ja luontovaikutusten pienentämiseksi.

2.2 Tavoite: Edistämme hankinnoilla kiertotaloutta ja materiaalitehokkuutta.

Linjaus: Ennen uusien tuotteiden hankintaa selvitämme vaihtoehtona kiertotaloutta tukevat ratkaisut: esimerkiksi kokonaispalvelu, jakaminen, vuokraaminen, yhteiskäyttö, korjaaminen, käytettynä hankkiminen. Ensisijaisesti valitaan kiertotaloutta tukeva, tarpeeseen soveltuva tuote tai palvelu.

- Henkilökunnan koulutuksissa ja perehdytyksissä kannustetaan tekemään hankintoja kestävällä, taloudellisella ja kiertotaloutta tukevalla tavalla.

Linjaus: Minimoimme hankinnoissa haitallisia kemikaaleja ja niiden vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön.

- Varhaiskasvatusympäristöön tehtävissä hankinnoissa noudatamme *Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa* -green deal -sopimusta. Sopimuksen mukaisissa tuoteryhmissä hankimme green deal -kriteerien mukaisia tavaroita ja palveluita.
- Rakentamisessa valitsemme ensisijaisesti materiaaleja, jotka eivät sisällä haitallisia aineita.

Linjaus: Kalustamisessa pyrimme hyödyntämään olemassa olevaa irtaimistoa ja mahdollisuuksien mukaan hankkimaan kierrätettyjä kalusteita.

- Tilakohtaisesti suunniteltuja ja hankittuja toimisto- ja yhteiskäyttötilojen irtokalusteita ja varusteita hallinnoidaan keskitetysti ja sisällytetään tilavuokrausjärjestelmään.
- Irtokalusteet inventoidaan muuttojen yhteydessä ja hyväkuntoiset kalusteet hyödynnetään ensisijaisesti omassa käytössä.
- Kehitämme kaupungin kalusteiden kunnostusta ja kierrätystä.
- Kierrätettyjen kalusteiden ja laitteiden käyttö huomioidaan jo hankkeiden suunnittelussa.
- Toimitilojen kalustamisessa hyödynnetään vähintään 15 % olemassa olevia irtokalusteita ja mahdollisuuksien mukaan hankitaan käytettyjä kalusteita.

Linjaus: Edistämme kiertotaloutta ja materiaalitehokkuutta kaikessa rakentamisessa sekä purkumateriaalien ja maamassojen hallinnassa.

- Edistämme rakennusmateriaalien ja -osien korjaamista ja/tai uudelleenkäyttöä kaupungin omassa rakentamisessa ja kunnossapidossa mm. suunnitteluohjeistuksella, suunnittelusopimuksilla ja urakkasopimuksilla.
- Toteutamme toimitilarakennuksiin peruskorjauksia ja käyttötarkoituksen muutoksia. Mahdollistamme tilojen tilapäisen tai määräaikaisen käytön.
- Toteutamme purkuhankkeissa *Kestävän purkamisen* -green deal -sopimuksen toimenpiteitä; purkukartoitus, purkumateriaalien raportointi ja purkumateriaalien uudelleen käytön edistäminen.
- Tehostamme massojen hyödyntämistä hankkeissa kartoittamalla ennakoivasti infra- ja maarakennushankkeissa syntyvät materiaalit ja maamassat sekä niiden potentiaaliset hyödyntäjät.
- Infra- ja maarakennushankkeissa käytetyistä maa- ja kiviainesten kokonaismäärästä uudelleenkäytettyjen osuus on vähintään 10 % vuonna 2035.

2.3 Tavoite: Tuemme luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja luonnonvarojen kestävää käyttöä hankintojen avulla.

Linjaus: Pyrimme hankinnoissa vähentämään luonnon monimuotoisuudelle haitallisia vaikutuksia aina kun mahdollista.

- Huomioimme Vantaan hankinnoissa luonnon monimuotoisuutta suosimalla tuotteita ja palveluita, joissa luonnonvaroja (esimerkiksi elintarvikkeet, puuvilla, palmuöljy, soija, puutavara tai kumi) on käytetty kestävällä tavalla. Tätä voidaan todentaa esimerkiksi käyttämällä vastuullisuussertifioituja tuotteita ja varmistamalla tuotteiden alkuperä.
- Lisäämme kasvillisuuden määrää kaupunkiympäristössä esimerkiksi hulevesiratkaisuissa ja kasvikattoja lisäämällä uudisrakentamisen, korjausten ja perusparannusten yhteydessä.
- Parannetaan luonnon tilaa rakennetuissa ympäristöissä esimerkiksi käyttämällä ympäristöön ja sääolosuhteisiin sopivia luonnonkasveja viherrakentamisessa.

2.4 Tavoite: Edistämme kestävää ruokajärjestelmää elintarvike- ja ateriapalveluhankinnoissa.

Linjaus: Ateriapalveluhankinnoissa pyrimme vähentämään ilmasto- ja ympäristökuormitusta pienentämällä ateriapalveluiden hiilijalanjälkeä ja luontovaikutuksia.

- Ateriapalveluissa etenemme tavoitteellisesti kohti ravitsemussuosituksia ja planetaarista ruokavaliota *Kiertotalouden green deal* -sitoumuksen mukaisesti: Kasvisruoan menekki kasvaa niin, että vuonna 2030 kasvisruuan osuus tarjotusta ruoasta on 35 % ja 2035 64 %. Ateriapalveluiden hiilijalanjälkeä mitataan ja se pienenee asiakasta kohden 5 prosenttiyksikköä vuodessa ruokailijaa kohden vuoteen 2035 saakka. Ruokalistalla kestäviä kalatuotteita (kotimainen järvi- ja itämerikala) sisältävien reseptien määrä kasvaa (tarkasteluvuodet ovat 2030 ja 2035). Tarjotun ruuan luontovaikutuksia on selvitetty ja tehty toimenpiteitä luontovaikutusten pienentämiseksi vuoteen 2030 mennessä. 2035 mennessä tarjotun ruuan luontovaikutuksia on vähennetty ja toimenpiteiden toteutumista seurataan.
- Kiinnitämme erityistä huomiota varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa ja toisen asteen oppilaitoksissa siihen, että kehittämistoimet parantavat samalla ruuan houkuttelevuutta. Ruokailuun osallistuneiden lasten ja nuorten osuus nousee.
- Pyrimme lisäämään luomusertifioitujen, lähellä tuotettujen ja Reilun kaupan tuotteiden sekä kasviproteiinien käyttöä ateriapalveluissa.

Linjaus: Huomioimme elintarvikehankinnoissa ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen, tuotantoeläinten hyvinvointiin, luonnonvarojen kestävään käyttöön ja sosiaaliseen kestävyyteen liittyviä näkökulmia.

- Sisällytämme ateriapalvelusopimuksiin ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen, tuotantoeläinten hyvinvointiin ja luonnonvarojen kestävään käyttöön ja sosiaaliseen kestävyyteen liittyviä vaatimuksia.
- Hyödynnämme elintarvikehankinnoissa Motivan kriteeripankin edelläkävijätason elintarvikehankintakriteereitä.

Sosiaalinen kestävyys

”Sosiaalisesti kestävillä hankinnoilla organisaatiot voivat edistää yhteiskuntaan ja ihmisiin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia, kuten työmarkkinoilla muita heikommassa asemassa olevien työllistymistä sekä ehkäistä haitallisia vaikutuksia, kuten esteitä ihmisoikeuksien toteutumiseen.” (Hankinta-Suomi)

2.5 Tavoite: Edistämme muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä siihen soveltuvissa hankinnoissa (hankinnoilla työllistäminen).

Linjaus: Arvioimme kaikissa EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa hankintojen valmisteluvaiheessa työllistämisehdon käyttömahdollisuutta. Näissä hankinnoissa edellytämme toimittajilta muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistämistä, ellei siihen ole hyväksyttäviä esteitä.

- Suuntaamme työ- tai oppisopimuskoulutusmahdollisuuksia haastavassa työmarkkinatilanteessa oleville, kuten pitkäaikaistyöttömille, työtä tai ammattikoulutusta vailla oleville nuorille, vieraskielisille, osatyökykyisille, vammaisille ja ikääntyneille.
- Seuraamme työllistämisehdon käyttöä hankinnoissa osana sopimusseurantaa.

Linjaus: Hankintoja tulee mahdollisuuksien mukaan varata organisaatioille, jonka työntekijöistä vähintään 30 % on heikommassa asemassa olevia (hankintalain 24 §).

- Tuemme heikommassa asemassa olevien, kuten vammaisten, työttömien, muita heikommassa asemassa oleviin vähemmistöihin kuuluvien tai sosiaalisesti syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluvien integroitumista tai uudelleenintegroitumista yhteiskuntaan tai työelämään.
- Silloin, kun hankinta soveltuu hankintalain 24 §:n ehdot täytettävien yhteisöjen toteutettavaksi, varaamme hankintoihin osallistumisen mahdollisuuden laissa määritetyille yhteisöille.

2.6 Tavoite: Edistämme hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista.

Linjaus: Hankinnoissa, joiden toimitusketjussa voi olla muita suurempi riski ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien loukkauksiin, edellytämme toimittajalta hankintojen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteiden (Code of Conduct) noudattamista.

- Hankintojen valmistelussa arvioidaan hankinnan työ- ja ihmisoikeusriskejä. Jos arvion perusteella hankinnassa on riski ihmisoikeuksien loukkauksiin, edellytämme EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailutuksessa toimittajilta vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin (Code of Conduct) sitoutumista.

Linjaus: Hankittaessa palveluita aloilla, joihin liittyy työperäisen hyväksikäytön riski, ehkäisemme hankinnoissa työperäistä hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa.

- Hankinnan suunnittelussa kartoitamme aina työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyvät riskit ja varmistamme esimerkiksi markkinavuoropuheluilla riskien hallintaan liittyvien vaatimusten ja sopimusehtojen toimivuuden hankinnassa.
- Riskialojen hankinnoissa asetamme tarjouspyyntöasiakirjoihin vähimmäisvaatimuksia ja sopimusehtoja, joilla ehkäistään työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyviä riskejä.
- Kaikissa kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankintasopimuksissa on kirjaus ILOn työelämäoikeuksien perussopimusten sekä työehtosopimusten noudattamisesta.
- Valvomme asetettujen vähimmäisvaatimusten ja sopimusehtojen noudattamista koko sopimuskauden ajan.

Linjaus: Kiinnitämme hankinnoissa huomiota työturvallisuuteen ja käyttäjäturvallisuuteen.

- Hankintojen suunnittelussa arvioidaan hankinnan aiheuttamia turvallisuusriskejä työntekijöille ja käyttäjille.
- Työntekijöille tai käyttäjille riskejä sisältävissä hankinnoissa määrittelemme vaatimuksia turvallisuuden parantamiseksi.

Linjaus: Edistämme hankinnoilla tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

- Edellytämme hankintasopimuksissa kaikilta säännöllisesti yli 30 henkeä työllistäviltä palveluntuottajilta tai tavarantoimittajilta lainmukaisia (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986, Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia.

Linjaus: Osallistamme loppukäyttäjiä hankintojen suunnitteluun silloin, kun hankinnan kohteella on heille erityistä merkitystä. Huomioimme hankinnoissa saavutettavuuden, esteettömyyden ja eri käyttäjäryhmien tarpeet.

- Selvitämme loppukäyttäjien tarpeet ja toiveet ottamalla heitä mukaan hankinnan valmistelutyöryhmiin, järjestämällä kyselyitä tai muulla osallistavalla tavalla.
- Hankintojen suunnittelussa ja tarjouspyyntöasiakirjoissa huomioimme saavutettavuuden, esteettömyyden ja eri käyttäjäryhmien tarpeet.
- Vantaa on sitoutunut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttamiseen. Malliin kuuluu mm. turvallisemman tilan periaatteet. Hankinnoissa tulee huomioida lasten näkökulma ja osallistaa heitä, jos hankinnalla on lapsiin kohdistuvia vaikutuksia.

Linjaus: Vantaalla on Reilun kaupan kaupunki -arvonimi. Hankimme Reilun kaupan tuotteita ainakin arvonimen kriteerien mukaisissa tuoteryhmissä.

- Vantaalla hankintaan aina kahvi, tee ja banaanit Reilun kaupan sertifioinnilla varustettuna.
- Muissa hankinnoissa selvitämme Reilun kaupan tuotteiden saatavuutta ja mahdollisuutta ottaa niitä mukaan tuotevalikoimaan.

Taloudellinen kestävyys

”Taloudellisesti kestävät hankinnat tukevat julkisen talouden tasapainoa ja hankintayksikön kustannustehokasta toimintaa. Taloudelliseen kestävyyteen vaikuttavat esimerkiksi harmaan talouden ja kartellien torjuminen sekä verovastuullisuuden ja huoltovarmuuden varmistaminen. Kustannustehokkuutta voidaan edistää kehittämällä uusia hankintatapoja, hyödyntämällä yhteishankintoja ja vaikuttavuusperusteisia hankintoja, kehittämällä elinkaaritaloudellisuuden arviointia sekä hankintojen digitalisaation ja automaation astetta. Pitkäjänteisen suunnittelun avulla voimme myös ennakoida ja optimoida resurssien käyttöä. ” (Hankinta-Suomi)

2.7 Tavoite: Hankinnat ovat suunnitelmallisia ja kustannustehokkaita.

Linjaus: Toteutamme hankinnat mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet huomioiden.

- Kaikkien hankintojen tulee perustua todelliseen tarpeeseen.
- Hankinnat suunnitellaan keskitetysti ja riittävän ajoissa (kaupunkitasoiset hankintasuunnitelmat)
- Varaamme hankintaprosessiin riittävästi aikaa, jotta markkinatilanteen kartoittaminen on tarpeen vaatiessa mahdollista (esimerkiksi markkinavuoropuhelut).
- Toimitilojen perusparannushankkeissa pyrimme parantamaan energiatehokkuutta vähintään tasolle, joka mahdollistaa hankkeille vihreän rahoituksen.
- Toteutamme hankinnat siten, että ne eivät estä vihreän rahoituksen saamista.

Linjaus: Etsimme ja hyödynnämme hankinnoissa olevia säästömahdollisuuksia.

- Hankinnoissa varmistetaan riittävä kilpailu muun muassa järjestämällä markkinavuoropuheluja ja tekemällä markkinakartoitusta

- Tehostamme sopimusten hallintaa ja sopimusaikaista valvontaa (reklamaatiot, sanktiot, uudelleenneuvottelu, optioiden käytön harkinta)
- Vertaamme yhteishankintayksiköiden kilpailutuksia omiin hankintoihin kokonaistaloudellisesti edullisimman lopputuloksen saamiseksi
- Hyödynnämme digitaalisia hankintatyökaluja ja tekoälyä
- Käytämme kilpailutettuja sopimuksia
- Etsimme vaihtoehtoisia ratkaisuja ja innovaatiokumppanuuksia sekä edistämme elinkaariajattelua
- Kehitämme hankintoihin säästöjen laskentamalleja

Linjaus: Hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.

- Hankintojen valmistelussa selvitämme, mikä on kunkin hankinnan kohteen ja sen elinkaaren kannalta tarkoituksenmukaisin kokonaisuus (hankinnan jakaminen osiin tai hankintojen yhdistäminen).

Linjaus: Kaupungin pienhankinnoissa noudatamme kaupunginhallituksen vahvistamia euromääriin sidottuja menettelytapoja.

- **Hankinnat, joiden arvo on alle 10 000 euroa (alv 0 %)**, voidaan hankkia parhaaksi katsottavalta toimittajalta.
- **Tavara- ja palveluhankinnat, joiden arvo on 10 000–60 000 euroa (alv 0 %)**
  Hankinnat, joiden arvo on 10 000–30 000 euroa, voidaan tehdä hintatiedustelun perusteella käyttämällä sähköistä kilpailutusjärjestelmää.
  Yli 30 000 euron arvoiset hankinnat tulee kilpailuttaa sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä.
- **Sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinnat (hankintalain liite E, kohdat 1–4), joiden arvo on 10 000–alle 400 000 euroa (alv 0 %)**
  Hankinnat, joiden arvo on 10 000–60 000 euroa voidaan tehdä hintatiedustelun perusteella käyttämällä sähköistä kilpailutusjärjestelmää.
  Hankinnat, joiden arvo on yli 60 000– alle 400 000 euroa, tulee kilpailuttaa sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä.

- **Rakennusurakat, joiden arvo on 10 000–alle 150 000 euroa (alv 0 %)**
  10 000–60 000 euron rakennusurakoissa voidaan tehdä hintatiedustelun perusteella käyttämällä sähköistä kilpailutusjärjestelmää.
  Jos yli 60 000–alle 150 000 euron hankinta tulee kilpailuttaa sähköisessä kilpailuttamisjärjestelmässä.
- **Käyttöoikeussopimukset, joiden arvo on 10 000-alle 500 000 euroa sekä erityisiä palveluja koskevat hankinnat (liite E, kohdat 5–15), joiden arvo on 10 000–alle 300 000 euroa (alv 0 %)**
  Käyttöoikeussopimuksia ja erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa, joiden arvo on 10 000–60 000 euroa, voi sopimuksen tai hankinnan tehdä hintatiedustelun perusteella käyttämällä sähköistä kilpailutusjärjestelmää.
  Käyttöoikeussopimukset, joiden arvo on yli 60 000– alle 500 000 euroa sekä hankinnat, jotka koskevat erityisiä palveluja (liite E, kohdat 5–15) ja, joiden arvo on yli 60 000– alle 300 000 euroa, kilpailutetaan sähköisessä kilpailuttamisjärjestelmässä.
- Menettelyihin liittyvä tarkempi ohjeistus on Vantaan kaupungin yleisissä hankintaohjeissa

2.8 Tavoite: Torjumme hankinnoilla harmaata taloutta ja edistämme verovastuullisuutta.

Linjaus: Noudatamme kaikissa hankinnoissa kaupungin hankintaohjeen liitteenä olevaa harmaan talouden torjuntaohjetta.

- Hankintayksikön on pyydettävä tilaajavastuulain mukaan selvitys tai tarkistettava Vastuugroup.fi-palvelusta työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista sekä selvitys työterveyshuollon järjestämisestä siltä tarjoajalta, joka alustavan tarjousvertailun mukaan on voittamassa tarjouskilpailun.

Linjaus: Tarkistamme EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa rikosrekisteriotteet lain edellyttämällä tavalla.

Linjaus: Valvomme jatkuvasti sitä, että sopimustoimittajamme täyttävät tilaajavastuulain mukaiset velvoitteensa.

3.INNOVAATIOT JA TOIMIVAT MARKKINAT

3.1 Tavoite: Edistämme paikallisten sekä pienten ja keskisuurten toimijoiden osallistumista tarjouskilpailuihin mahdollisuuksien mukaan.

Linjaus: Järjestämme mahdollisuuksien mukaan hankinnat siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

3.2 Tavoite: Lisäämme rohkeasti innovatiivisten hankintojen osuutta kaikista hankinnoista ja saamme aikaan strategisten tavoitteiden mukaista vaikuttavuutta.

Linjaus: Kehitämme uudenlaisia toiminta- ja kumppanuusmalleja sekä pysyviä yhteistyöverkostoja niin kansallisella kuin paikallisellakin tasolla.

Linjaus: Viestimme markkinoille ennakoivasti ja avoimesti tulevista tarpeistamme ja siten mahdollistamme uusien tuotteiden ja palveluiden pääsyn markkinoille.

- Julkaisemme internet-sivuilla kilpailutuskalenteria tulevista hankinnoista.
- Kartoitamme markkinat tai järjestämme markkinavuoropuheluja kaikissa EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.

Linjaus: Hyödynnämme ja jaamme kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa ja yhdessä yhteistyökumppaniemme kanssa luotuja työkaluja, malleja, kokeilualustoja ja kriteeristöjä.

- Osallistumme yhteisiin ennakoiviin markkinavuoropuheluihin ja kriteeristöjen kehitykseen muiden hankintayksiköiden kanssa.
- Työskentelemme yhdessä tutkimusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa.

3.3 Tavoite: Varaudumme hankinnoissa riittävällä tavalla normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Linjaus: Otamme huomioon riskienhallinnan ja varautumisen hankintojen johtamisessa ja valmistelussa sekä hankintasopimuksissa.

- Tunnistamme ne riskienhallinnan kannalta elintärkeät hankinnat, joissa varautuminen on varmistettava.
- Asetamme varautumista vaativiin sopimuksiin sopimusehdot, jotka varmistavat varautumisen riittävän tasoisena (tuotettava palvelu ei keskeydy tai se palautuu normaaliksi mahdollisimman pian).
- Seuraamme sopimusten toteutumista koko sopimuksen elinkaaren ajan.

4. VAIKUTTAVUUS, HANKINTOJEN JOHTAMINEN JA HANKINTATAIDOT

4.1 Tavoite: Ylläpidämme ja kehitämme hankintoihin liittyvää osaamistamme sekä strategisella että operatiivisella tasolla.

Linjaus: Kehitämme hankintaosaamistamme monipuolisesti siten, että organisaation kaikilla tasoilla on tehtävien vaatima riittävä osaaminen.

Linjaus: Keskitämme hankintojen kilpailuttamisen hankintojen palveluyksikköön, pois lukien kaupunkiympäristön toimialan urakat.

Linjaus: Huolehdimme, että organisaatiossamme on saatavilla riittävästi hankintaan liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

4.2 Tavoite: Lisäämme tiedolla johtamista, tehokkuutta ja hankintojen vaikuttavuutta.

Linjaus: Hyödynnämme hankinnoista saatua tietoa johtamisessa ja arvioimme vaikuttavuutta suhteessa hankinnalle asetettuihin tavoitteisiin.

- Lisäämme vaikuttavuus- ja tulosperusteisten hankintojen määrää.
- Asetamme vaikuttaville hankinnoille tavoitteita ja mittareita, joiden edistymistä seuraamme. Raportoimme tavoitteiden edistymisestä sopivassa yhteydessä (esimerkiksi strategian raportointi tai ympäristöohjelman raportointi).
- Lisäämme hankintoihin kannuste-elementtejä silloin kuin se on tarkoituksenmukaista.
- Seuraamme kaikkia hankintasopimuksia säännöllisesti ja varmistamme sopimusvaatimusten toteutumisen tilanteeseen sopivalla tavalla (raportit, yhteistyöpalaverit, auditoinnit).
- Pyrimme tehokkaisiin prosesseihin, hyödynnämme ajantasaisia välineitä ja järjestelmiä kuten tekoälyä sekä vältämme ylimääräistä hallinnollista taakkaa.

Linjaus: Edistämme elinkaariajattelua hankinnoissa.

- Arvioimme hankintojen kustannuksia, vastuullisuutta ja vaikuttavuutta tuotteen tai palvelun koko elinkaaren ajalta.

Vantaan kaupunki
9/2026
Hankinnan palveluyksikkö